

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2026-05-07
Besvaras senast
2026-05-29

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:476 Humanitärt tillträde till Gaza

Den humanitära situationen i Gaza är fortsatt katastrofal. Efter mer än två år av krig, förstörelse och upprepade fördrivningar lever stora delar av civilbefolkningen under ovärdiga och farliga förhållanden. FN beskriver behoven som överväldigande: Människor är beroende av humanitärt stöd för mat, rent vatten, sjukvård, skydd och grundläggande säkerhet. Samtidigt fortsätter tillträdet för humanitära aktörer att vara begränsat, oförutsägbart och föremål för administrativa, logistiska och säkerhetsmässiga hinder.

Det är i grunden positivt att Sverige bidrar med humanitärt stöd. Regeringen har återkommande hänvisat till omfattande svenska biståndsinsatser till Gaza och regionen. Men bistånd räddar inte liv genom att beslutas i Stockholm. Det räddar liv först när det når fram till barn, familjer, sjuka, äldre och andra civila på plats. Om gränsövergångar hålls stängda eller begränsas, om nödvändiga varor klassas som ”dual use”, om humanitära organisationer nekas tillträde eller om distributionskedjor inte fungerar, då riskerar även stora biståndsbelopp att bli otillräckliga.

I slutet av förra veckan stoppade Israel återigen en flotilla på väg mot Gaza. Flotillan uppgav att syftet var att uppmärksamma blockaden och försöka föra in humanitär hjälp till civilbefolkningen. Oavsett hur regeringen bedömer enskilda flotillainitiativ illustrerar händelsen den centrala frågan: Varför finns det fortfarande inte ett säkert, förutsägbart och tillräckligt humanitärt tillträde till Gaza genom ordinarie kanaler?

Sverige behöver använda sitt politiska och diplomatiska inflytande mer aktivt. Det handlar inte bara om att vara en givare utan om att driva på för att humanitär rätt respekteras, att civila skyddas och att hjälpen når fram utan dröjsmål. Humanitärt bistånd får aldrig användas som förhandlingskort eller påtryckningsmedel. Det är en folkrättslig skyldighet att civilbefolkningens grundläggande behov tillgodoses.

Mot denna bakgrund vill jag fråga bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa:

1. Vilka konkreta åtgärder avser ministern att vidta för att säkerställa att

- svenskt och internationellt humanitärt bistånd faktiskt når fram till civilbefolkningen i Gaza?
2. Hur avser ministern att agera gentemot Israel, bilateralt och genom EU, för att säkra ett snabbt, säkert, obehindrat och uthålligt humanitärt tillträde till Gaza?
 3. Hur följer regeringen upp att de svenska biståndsmedlen inte bara beslutas och betalas ut utan också leder till faktisk hjälp för civila på plats?
 4. Vilka slutsatser drar ministern av att en ny Gazaflotilla stoppats, och hur påverkar detta regeringens bedömning av om de ordinarie humanitära kanalerna fungerar tillräckligt väl?

.....

Jacob Risberg (MP)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann